

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Szerkesztőség:
Weisz Márk könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetési díj:
Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 16 fillér.
Megjelen minden vasárnap reggel.

Kiadóhivatal:
Weisz Márk könyvkereskedése, hová az előfizetési és hirdetési díjak küldendők.
Nyilttér petit sora 60 fillér.

Laza erkölcsök.

Az ujságok ujdonságrovatai tele vannak a legborzasztóbb bűntények hírével. Nem mulik el nap, hogy gyilkosságról, sulyos kimenetelő kérelésekről ne hallanának; az öngyilkosságnak meg se szeri, se száma. Megdöbbentő módon szaporodnak a büntetések. Maga a levegő fertőzött; tele van a gázok, szédelgések, szélhámosságok bacillussáival. Beteg a társadalom, erkölce romlott. A bűnök példái nem, hogy visszariasztanak az embereket, hanem még inkább buzdítják őket.

A romlott erkölcsök következménye, hogy sohasem fogy, csak növekszik a rablógyilkosok, sikasztók, tolvajok, betörők, csalók tábora.

Isten a saját képére teremtette az embert, s mégis hányan fedkeznek meg emberi mivoltukról s gázolnak istentelen bűnök mocsárában. Örület, vak szenvedély lázas állapotában, mely nem engedi őket leküzdeni a gonoszra való hajlamat, nem rettennek vissza a leg-

rémítőbb, a legborzasztóbb büntől sem, Nem félnek a törvény sujtó kezétől: A pénz utáni mohó kapzsi vágy érzéketlenekké teszi minden jobb, nemesebb felfogás iránt. A mai ember a pénz betege. A pénzvágy legyőzi szívet, lelkesmeretét, a józan ész parancsolta emberi kötelességek érzését. Pénz! Ezzel fekszik le, ezzel ébred, ezzel boldog, nélküle beteg.

Gyenge az ember. Nem tud az átkozott csábításnak ellentállani, nem képes megküzdeni vele, uralkodni önmagán, parancsolni magának. Ha lelkiismerete, fellázadva a bűn ellen, dacolni akar vele, ha a törvény büntetésének teljes előérzetében is van az ember, mégis a kapzsiság, a beszámíthatatlanság bizonyos mértéke felülkerekedik a becsületézésen s magával rántja az embert az öryénybe, melyből alig juthat ki megint. Bár a törvény sujtja a bűnösöket, a magukról megfélemedező emberek mégis tovább haladnak a becstelenség útján, nem félve sem Istentől, sem törvénytől.

Nagyon gyenge az ember. A pénz, az átkos pénz csábít. A

pénz uralkodik a társadalmon, dobálja ide-oda; kénye-kedve szerint hányvet bennünket; fölemel, lesújt; rabjául ejt, majd megint szabadit; megmutatja a menyországot és belelök a pokolba. A pénz rabjai lévén szinte korlátlan hatalmát mindannyian elismerjük s meghódolunk előtte. Ez a meghódolás oka legtöbbször, hogy az emberek, a pénzsábjának engedve, bűnre vetemednek.

A mai társadalom bünei csaknem gyógyíthatlan betegséggé fajultak, mert az erkölcsiség gyöngülésével a börtöntől, sőt a kivégzéstől való félelem sem szabgátat a gonosztevőknek, kik nem mindig megátalkodottságból, hanem a pillanattól elragadtatva tértek a bűn ösvényére. Vagyis a pénz feltétlen hatalma alássa a jellem szilárdságát s a megingott jellem a rosra való szunnyadó, de könnyen felébreszthető hajlma játékszerévé válik.

Mikor változnak meg a mai viszonyok.

Majd ha mások lesznek a társadalom felfogásai, ha leveti magáról számos félszégességét és a pénzimá-

T Á R C A.

Emlébeszéd.

Tartotta: özv. Zelenka Jánosné urnó, boldogult emléktű Erzsébet királynék halálának évfordulója alkalmából, a polg. leányiskola gyászünnepén.

Szeretett növendékeim!

— Az élet álom — mondja a kiváló spanyol költő: Colderon Péter.

A mi néhai jó királynék: Erzsébet élete is immár csak álomként tűnik föl előttünk. Szép, magasztos, szent, de szomorú álomként, melyről évente november 19-én, Erzsébetnapkor emlékszünk és elmélkedünk.

De e szép álom képe ébresztő és éltető hatással van reánk, mert Erzsébet királyné élete a lelkünkben szunnyadó jót és nemes életre ébreszti bennünk. Föllelkeseidünk, utánozni vágyunk a köztünk anyaként járt szent asszonyt, ki egyebet sohasem tett, mint másnak örömet szerezni; ki az élő szeretett maga

volt, s kinek éles, finom elméje mindig megtalálta a helyes utat mások boldogításához.

Mert, édes gyermekeim, ész és finom tapintat kell ahhoz, hogy szándékunk bár nemes, sikeresen és ügyesen tudjunk másnak örömet szerezni. Tanuljuk ezt megdicsőült királynék életéből.

Erzsébet, a mi szeretett, jó magyar királynék, ki osztrák császárné is volt, 1837. december 24-én, a szeretett diadalünnepén, karácsonykor született, Bajorországban, Posenhofenben, egy fejedelmi kastélyban. Már mint kis leány is mindig őszinte, szófogadó, jólelkű, szorgalmas, kötelességeit hiven és pontosan teljesítő, gyermek volt. Bánatot akkor még nem ismert és a posenhofeni-kert, a berek és mezők hangzottak a szabad idejében vigan mulatozó gyermekeleány finom kacagása és dalaitól.

Wittelsbach Erzsébet hercegnőt atyja Miksa, bajor kir. herceg és anyja Ludovika hercegnő tizenhatéves korában 1854-ben feleségül adták az akkor ifju Ferenc Józsefhez, ki ma is szeretett öreg királyunk és osztrák ország császára.

Erzsébet csodaszép nő volt. Magas, arányos, nemes tartású termete, fejedelmi nyaka, melyen bájos, — dus barna hajkoronával ékesített fő nyugodott, koronára termettnek látszék. Viselte is méltóan két ország aranykoronájának terhet, de viselte a női erények, szívjóság és lelki tisztaság koronáját is, mely láthatatlanul bár, mégis oly ragyogón ott tüdőklött a drága fön.

Göggös, hivalkodó nem volt. — Mídon a jó Isteu gyermekekkel áldotta meg, nem adta őket más fejedelmnök módjára fizetett nevelőnök és dajkák föltétlen gondjaira, de leült velők a padló szönyvegére és ott játszadozott velők, ott oktatta őket játszva, szeretettel mindama szépre, mely az anya bűvös ajkairól oly édesen hangzik a gyermek fülébe, oly tisztán hat szívére és oly kitörölhetlenül íródik lelkére.

Mégis szólták ezért Erzsébetet a bécsi Burg udvari szabályainak sivarlelkű mesterei: Azt mondták rá, hogy közönséges.

(Folytatása köv.)

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer: tüdőbetegségeknel, légzőszervek hurutus hajainál, ugymint idült bronchitis, számarhurut és különösen lábhadozóknál influenza után ajánlatik.

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4.— kor.-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg alantí céggel legyen ellátva F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár Basel (Svájc).

datát nemcsak megvetés tárgyává fogják tenni, hanem gondoskodunk majd arról is, hogy a pénzt csak nemes és megfelelő célok eszközének tekintsük, a melynek gazdasági értékét ugyan kétségbe vonni nem kell, de a mely nem lehet a társadalom istene.

Meg kell tehát nyirbálni a pénz hatalmát.

A társadalomnak fel kell ébrednie mély álmából és be kell látnia, hogy maga is bűnös. Kell, hogy felvirradjon az idealizmus kora, mert csak az ideálisan gondolkodó ember lehet abszolút erkölcsös, csak ideális társadalom lehet boldog.

Nemesíteni kell a népet, ki kell ragadni az elméket a materializmus posványából, meg kell tisztítani a szíveket a realizmus sarától és vissza kell vezetni az eszmény templomának oltárához.

Csak oly nemzet lehet nagy, hatalmas, utólérhetetlen, melyben kevés a bűn. Csak oly társadalom lehet erős, melynek erkölcsi alapja szilárd és megingathatatlan.

Gyümölcstermelés és szőlő-konzerválás.

Nem igen van széles Magyarországon oly ház, amelynek lakói ősz táján ne gondolkoznának azon, vajjon miként tehetnék szert egy kis gyümölcsre s miként tehetnék azt el úgy, hogy télen át legyen az apróságnak, mit ráigcsálni.

Ámbár a gyümölcsöt nem is igen lehet ételnek nevezni, mégis óhajtja azt az ember, vágyik rá; ebből pedig okvetlenül következik, hogy szükséges s ha szükséges, igyekezzék magának minden ember természeténél. A gyümölcsfa kevés földet foglal el, alját legtöbb esetben még lehet használni, nagyon kevés az a kár, a mit arnyékával tesz, a termést pedig oly helyen hozza, a hol se ásonak, se kapának, se sárlónak, se kaszának útjába nem esik, és oly helyet értékesít gazdája számára, a minek különben semmi hasznát sem venné, értékesíti ugyanis a levegőt.

Az ültetés csekély fáradsága, meg az a kis ápolás, a mit a gyümölcsfa megkíván leginkább oly időszakra esik, a mikor a gazdának ugy sincs sürgős dolga, s ha már egyszer megnőtt, egész esztendőben sem kell többször, mint háromszor vagy négyszer utána nézni.

Es ily csekély fáradságért nem megvetendő hasznat hajt a gyümölcsfa, mert a mellett, hogy a fehér cselédség, meg az apróság jó izüeket eszik belőle, bizony még szépen segít gazdájának az adófizetésben, ha egészen ki nem fizeti azt.

Termesztünk kell a legkorábbi gyümölcstől a legkésőbb érő fajtáig, a későn érő gyümölcsöt pedig ok- és célszerűen eltennünk úgy, hogy mire az fogytani kezd, akkora gyümölcs meg érni kezdjen.

Még most is itt az ideje, hogy gyümölcsöt tétre el lehessen tenni, persze csak a legkésőbb érők fajtájából, különösen szőlőt, jellemző, miként rajta el a francia a szőlőt.

Franciaországban a télre elteendő szőlőt már a tőkén megválogatják, kipécézik, hogy mely fűrtöket fogják eltenni. Megvizsgálják az ilyen kipécézett fűrtöt s a melyiken sok a szem, úgy hogy egyik a másiktól nem nőhet, annak szemét megritkítják, a netalán romlani kezdőket, vagy kifejeletleneket leszakgatják. Azután az ily szép, egyenletes fűrtöket nagy vi-

gyázzal levágják s minden rázás kikerüléssel szépen elszállítják. Kezdi ezt a munkát szeptember elején és folytatják mindaddig, a míg a dércsipés abba nem hagyatja azt velük.

A francia szőlősgazdáknak külön helyiségük van a téli szőlő elrakására s az oly célszerűen van berendezve, hogy egész késő tavaszig épen áll meg benne a szőlő. A szőlő eltevésére hűlő kamara van szánva, melyben köröskörül polcok vannak felállítva, de nem lécből, hanem keskeny deszkából és egészen különös módon. Minden egyes polc két-két deszkából áll, a melyek egymás fölélt fekszenek az alsó jól oda van szegezve, s rajta bizonyos távolságokban egymástól apró üvegek éllanak, a másik deszka ezekre az apró üvegekre jön s oly módon van kilyukasztva, hogy az üvegek nyakáig lemegy.

Ez üvegekbe elaprózott faszenet tesznek s aztán vizet töltenek rá; a szén arra szolgál, hogy a viz megne romoljék. Mikor már így minden készen van, szép száraz napokon elkezdik szedni a szőlőt, vigyázzal behordják a kamrába, ott pedig egyenkint beállítják venyigéjükkel az apró üvegekcskébe, a szőlő pedig szépen elfekszik — a polcon. A kamara közepére vasból öntött hengereket tesznek, a melyeken kellő távolságra lyukak vannak furva, s e lyukaknak oly rövid a nyakuk, mint az oryoságos üvegeknek; az egyik végén a hengereknek még egy nagyobb lyuk is van, a melyre a vizet be töltik és a szenet berakják. E hengerek kellő távolságban állványokra vannak helyezve s a rajtok levő lyukakban vannak a venyigéstől levágot szőlőfűrtök illesztve. A kamara szintugy sötétben van tartva, mint a töppedt szőlőkamaránál.

Az így elrakott szőlőnek haja aztán nem rándolódik össze, hanem megtartja frissességét, épp úgy mintha tőkén volna.

UJDONSÁGOK.

— **Eljegyzés.** Farkas Árpád Szeged városi tehetséges fiatal osztálymérnök eljegyezte: Mátéfi Iionka kasaszonnyal. — Sentesről Mátéfi Kálmán vármegyei főjegyző ur szeretetre méltó leányát. Gratulálunk!

— **▲ «csongrádi 48-as Népkör» elnöktagja.** A «csongrádi 48-as Népkör» Dr. Kelemen Béla függetlenségi 48-as orsz. képviselőt, a párt és a csongrádi lakosság érdekében kifejtett ügybizalmáért, örökös tiszteletbeli tagjává választotta. A kör elnöke a kitüntetésről rövid táviratban tudatta, melyre Kelemen Béla sürgönyileg a következőkben válaszolt. Tekintetes rásonyi Papp Gedeon urnak Csongrád. A «csongrádi 48-as Népkörnek végtelenül megtisztelő elhatározásáért sietek köszönetet mondani. Kérem elnök urat szívekedjék nagyra becsült összes tagtársaimnak hazafias üdvözetemet és köszönetét átadni. Kelemen Béla.

— **Tiltakozó népgyűlés.** A helybeli függetlenségi 48-as párt ma d. u. fél 4 órakor népgyűlést, utána pedig a Kossuth-tér, Szentháromság-tér, félegyházi, Vasut és Erzsébet utcán végig tüntető fáklyás körmenetet tart, melyre a város polgárságát falragaszokon hívta meg, Este a Kaszánky vendéglőben társas vacsora lesz.

— **Halálozások.** Csak az imént adtunk hírt arról a családi örömről, a mely vármegyénk főjegyzőjét és családját érte, midőn Iionka leányukat Farkas Árpád szegedi mérnök eljegyezte. Ugy látszik azonban, hogy a sors ugyan akkor szomorúsággal is sújta a tiszteletré méltó családot: midőn édes anyjukat elragadta övéi közül a kéréhetetlen halál. Oly Mátéfi Ferencné hunyt el a f. hó 22-én Szentesen kiben Dr. Mátéfi Ferenc Sentes város polgar mestere és Mátéfi Kálmán vármegyei főjegyző és testvérei édes anyjukat gyászolják. A család a szomorú esetről a

következő gyászjelentést bocsájtottak közre. „Alulírottak mély fájdalommal tudatják özv. Mátéfi Ferencné szül. Batig Lidiának a f. évi november hó 22-én délelőtt 10 órakor, élete 68-ik, özvegyiségének 4-ik évében történt gyászos elhunytát. A boldogultnak temetése a f. hó 24-én délután 2 órakor lesz, az ev. ref. egyház szertartása szerint, a Kosuth utcai lakásáról, az ág. ev. egyház temetőjébe. Aldás emlékezetén!”

— **Virág hervadás.** Nagy csapás érte Farkas Béla a helybeli áll. polg. fiúiskola érdemes igazgatóját kis leányát Saroltát élte virágjában ragadta el a kéréhetetlen halál. Farkas Sarolta hasifuszba esett melyből kiépült ugyan, de nyomban utána az orvosok a tüdőgyulladás fellépését constatálták. A tüfusz által különben is elgyengült fiatal leány megrongált szervezetét ezt az újabb betegséget ki nem bírta és a f. hó 25-én reggel 1/2 7 órakor szülők véghetetlen bánatára elhunyt. A gyászoló család a szomorú esetről a következő gyászjelentést adta ki:

Farkas Béla és neje Söhllya Iionka mélyen elszomorodott szívvél tudatják gyermekeik, unokáik s az összes rokonság nevében is, hogy forrón szeretett jó leányuk Farkas Sarolta f. évi november hó 25-én reggeli fél 7 órakor 18 éves korában, hosszas szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után elhunyt. A boldogult hült tetemei f. évi november 26-án d. u. 3 órakor fogtak a róm. kath. egyház szertartása szerint az anyaföldnek átadni. Az engesztelő szent misé áldozat pedig f. évi november hó 26-án d. e. fél 9 órakor mutatattik be a Mindenek Urának. Csongrád, 1904. évi nov hó 25. A béke anyala virasszon pora felett! Farkas Iionka, Farkas Mariska, férj. Khirer Józsefné Farkas Erzsébet férj. Placht Arthurné Farkas Béla Farkas Antal mint testvérek. Khirer Józsika Khirer Béla Khirer Mariska Placht Antika Placht Erzsike mint unokatestvérek. Khirer József Placht Arthur mint sógorok.

— **Halálozás.** Végtelen súlyos csapás érte Szendrői Lászlót és nejét. A nagy reményekre jogosított Mihály fiukat szemfényüket elvesztették idegenbe meghalt. Már ötödik éve, hogy a Temesvári gimnasiunba végezte tanulmányait kitűnő eredménnyel. A bánatos szülők oda sietek gyermekük kórágyához és elkövetek mindent, hogy az életnek megmentsék de hiába, a sors könyvébe így volt megírva. A Mindenható aki minden fájó sebet meggyógyít adjon irt a mélyen sujtott szülők fájó szívére is.

— **A szegedi téli kikötő létesítése** érdekében még a tavaszon erős mozgalom indult meg. A folyammérnöki hivatal már a terveket is elkészítette, a melyek szerint a kikötő a felsővárosi részen létesülne 60—100 hajó befogadására. Miután azonban a kereskedelmi és iparkamara a város kereskedelmére néve sokkal előnyösebbnek találta, ha a kikötő az alsó Tiszaparton létesülne, a folyammérnöki hivatal hozzáfogott az alternatív terv és költségvetés munkálataihoz, a melyeket még a tél folyamán lehetőleg beterjeszt a földművelésügyi miniszteriumhoz.

— **Körvadászat.** A helybeli vadásztársulat a f. hó 23-án a mámai réten körvadászatot tartott mely alkalommal 112 drb. nyul és 15 drb. fogoly esett teritékre. A vadászaton résztvettek többen Sentesről és Szegedről is.

— **Államsegély a halászat fellendítésére.** Tallian Béla földművelésügyi miniszter, méltányolva a halászat emelése körül kifejtett közhasznú tevékenységet, a csongrád-szegedi halászati társulatnak, — melynek kötelékébe Sentes is tartozik, megfelelő államsegélyt engedélyezett.

— **Új napilap.** A f. hó 26-dikán „A Napp” címel új politikai napilap indult meg Bara Sandor és Dr. Vásonyi Vilmos szerkesztése alatt. A lap iránya teljesen független programu.

Teljesen ártalmatlan arcszépítő szer a „Kamilla erém.” Hatása bámulatos. Ára 1 korona. Kapható kizárólag a készítőnél: Balkányi Lajos a „Mégváltó”-hoz einzett gyógyszerárúháiban Csongrádon.

— Az anyák büszkesége a szép és egészséges gyermek, hogy ez elérhető legyen. Igények a gyermekek a hidegebb évszakban állandóan Zoltán-féle csukamájolajat. Tápereje nagy, szaga, íze nincs és könnyen emészthető. Üvege 2 kor. a készítő Zoltán B. gyógyszer-tárában Budapest és kapható a helybeli gyógyszer-tárakban is.

— Kovács Elemér jegyző ur ma délelőtt tartja névnapi ünnepét s ez alkalommal tartja a ház felavatását is a Csernáné féle házban.

— A csongrádi nőegylet tegnap a kaszinó termében zenehangversenyyel egybe kötött táncvigalmat rendezett, ezt megismétlik Szilveszter estéjén is.

— A világ börttermelése. A világ egyes államainak a börttermeléséről és várható fogyasztásából már nagyjában elkészültek a jelentések. E szerint a világ börttermelése 162 millió hektóliterre, a fogyasztás pedig 159 millió hektóliterre tehető. A börttermelő államok élén Franciaország áll 55 millió hektóliter termeléssel, míg Ausztria és Magyarország a hatodik helyet foglalja el 42 millió hektóliter termeléssel. Legkisebb termelése van az amerikai Egyesült Államoknak, ahol csupán 23 ezer hektóliter termésre lehet számítani.

— Használjon BALKÁNYI-féle Kamilla-Arekrémet.

— Dr. Turcsányi Imre a szegedi áll. gyermekmenhely igazgatója körünkben időzik.

— Tasnádi Imre főszogabíró ur a községnél e hó 26-án kezdte meg az ügymenetek vizsgálatát.

— Szabályrendeletek betartása. Mikor a községi képviselő testület a múlt évben, a piaci rendtartás érdekében azt az ismeretes határozatot hozta, hogy a tovább elárúsítók részére a vásárolhatási időt évszakonként más más időpontra tűzte ki s amely szabályrendelet a helybeli kofáknak okot adott alispánhoz és miniszterhez futni, vélt sérelmeik orvoslása végett — a képviselő testület bizonyára azon elhatározásból kifolyólag cselekedte meg az erre vonatkozó szabályzat elkészítését, hogy első sorban, a helybeli fogyasztók szükségleteinek beszerzése könnyítessék meg. A képviselő testület ezen üdvös intézkedése most csödbe jutott, a rendőrség indolentiája, folytán. Ezen szabályrendelet szerint tudni illik télen 8 1/2 órákor lehetne csak vásárolni a kofáknak, de hajh! nincs rendőrség aki érvényt szerezne e szabályoknak, vagy ha 8 óra felé kivetődik is egy szál rendőr az apró jószág piacra — annál rosszabb mert ennek szemé láttára már 7 órákor több a tényleg vásárló kofa, mint az árus, még pedig nem is helybeliek, hanem szentesi kofák harácsolják össze a fogyasztók elől az árukat. Valjon lesz-e felszólalásunknak eredménye?

— Tél apó beköszöntött. Tegnap már hulajtott a hópelyheket, de mit várhatunk az enyhe időjárás folytán, mi lesz az ég könnyűjéből? sár.

— Az országos vásár mához két hétre lesz, vagyis 10-dikét megelőző szombat és vasárnapnapon.

Csongrád város Rbiztosi hivatala.

Értesítés.

Az országos vásárok alkalmával tömegesen fordulnak elő olyan esetek, hogy különösen szabadkai lóalkusok és cigányok lócserelessel megcsalják a járatlan egyéneket. A csalók rendszeren hárman vannak 1. az alkusz közvetítő, 2. az eladó a csekély értékű lovat árul és 3 az állítólagos vevő. Az állatvásárban egyik csaló lóalkusznak adja ki magát és odamegy a lovat áruló, kevésbé járatos földmiveshez, vagy megbízotthoz és ajánkozik, hogy lovat eladják. A kiszemelt áldozat és az

állítólagos lóalkusz utasítja társát, aki rendszeren jól öltözött vidéki gazdálkodónak adja ki magát, hogy nézze meg a lovat. Az állítólagos vevő elbeszéli, a lovat eladni szándékozó földmivesnek, vagy a megbízottnak, hogy a vásárba látott egy lovat, melyet megvenni szeretne, de a tulajdonos sokat kér érte, beszélje meg az állítólagos lóalkuszt, hogy vegye rá azt a harmadikat, aki rendszeren egy külsőleg fél nem ismerhető, hibában szenvedő, csekély értékű lovat árul a vásárba és előbbi ketőnek társa, hogy cserélje meg lovat a földmives, vagy megbízott lovával és így a harmadiktól kapott lovat megveszi, olyan árat ígér érte, mely jóval nagyobb a földmives, vagy megbízott az általa eladni szándékozott loért kapni: A lóalkusz összehozza a két lótulajdonost és tanuk nélkül megtörténik a csere. A lóalkusz és a cserélő társ, azzal a kifogással, hogy megpróbálják a földmives lovat, befogják kocsijukba, ott hagyják a rozslóvat a földmives és az állítólagos vevőnél, aki a földmiveset elküldi a paszust átiratni és amíg ez távol van, a rozslóvat ott hagyja és mindhárman megszöknek. Csereszórdást is szoktak írni, de minderről csak négyen tudnak, a három csaló és a becsapott.

A becsapott fél keresi a vevőt, de már nem találja, azt sem tudja mi a neve és hová való.

A család tényálladékának bizonyítása, miután a csalók nagyon ovatosan járnak el, igen nehéz és a felek az által nagyobb összegekkel károsodnak meg.

A csongrádi hivatalok lócsalók névsora a következő:

Bajor István Boros Julis Buzder János Csámprák Márk Császár Illés Császár Lukács Császár Miklós Csorba Szelei Menyhért Dér Anna Dondó Mihály Dondó Mihály Dondó Katalin Darozsmai Anna Ebert Anna Friedmann József Gyiluce Antal Gonorkovics András Horváth Cinger Ferenc Horváth Hódi György Horváth János Kacziba Ferenc Kecskés Antal Kecskés Verka Király Imre Kovács Bogvy Antal Kovács Bogvy János Csorba Szelei János Kolompár Gyula Kolompár Boris Kolompár Julis Kovács Csizsi József Kovács Erzsébet Kovács János Kovács Antal Kovács Julis Köszegi Antal Lakatos József Lakatos Krisztina Lőrinc Liza Magyar Lajos Mezei Balint Mezei Róza Nagy Buzder János Ország Máttyás Polyvás Julis Polyvás Viktor Süllei Teréz Szalma Antal Szereza Antal Sztojko Erzsébet Takács Katalin Takács Péter Tisics Lajos Tóth János Urge Hecca János Kun János Pap Antal.

Csongrád, 1904. november hó 16-án

Gyánti István,
rendőrbiztos.

A közönség köréből.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon jó barátainknak, kik részvételükkel mélyszégyaszunkban osztozni szivesek voltak, ez uton mondunk hálás köszönetet.

Csongrád, 1904. nov. hó 27.

Farkas Béla és családja.

TOMBOLA ESTÉLY.

Ma este a Magyar Király szálloda éttermében társas tombola estély tartatik. A tombola tárgyak a kávéház kirakatába megtekintethetők. Egy nyeremény tábla 25 krajcár.

Nyilttér.

ÓVÁS!

Tudomásomra jutott, hogy vásárookra utazó cégek a t. vevőközönség megfélemlítésére, áruikat nevem alatt árusítják s több mint 35 év óta fennálló

női felöltő-céget

ily módon bitórlják. Ezen hamis állítással szemben a leghatározottabban jelentem ki, hogy én áruimat kizárólag

(Füzletemben) Budapest, Kossuth Lajos-u. 9. főközletemben Temesvárt, Rezső-utca 7.

árusítom, vásárookra egyáltalán nem utazom, de nem is képviseltem magam.

Tisztelettel kérem az igen t. högyközönséget, méltotassék b. megrendeléseiket hozzám juttatni s mindenkor a legnagyobb figyelem s pontossággal eszközölöm azokat. Azon cégek ellen pedig, kik ily tisztességtelen módon öhajtatnának velem versenybe lépni, jóvőre a legszigorubb megtorlással fogok élni. Kiváló tisztelettel

Holzer Simon.

cs. és kir. udvart szállító.

Felelős szerkesztő: Eder János.

Társzerkesztő: Holló Adolf.

Kiadó és laptulajdonos: Weisz Márk.

Hirdtmény.

Berkes Mihálynak, a holt Körös mellett levő tanyájának a holt Körösön keresztül, mintegy 50 öl hosszú 4 öl széles 2 öl magas töltés és mintegy 480 koronára előirányzott kőiteresz létesítése vált szükségessé. Ezen munkálatok árlejtés utján a legolcsobb ajánlat tevőknek fognak kiadatni és pedig a kömives munka külön a földmunka szintén külön. Az árlejtés a helyszínen 1904 december hó 1-én csütörtökön 9 órákor fog megtartatni.

Hirdetmény.

Csongrád község tulajdonát képező a vasúti állomás melletti gyümölcsös kertben levő kertész laknak egy új tetővel leendő ellátására laknak egy és kömives munkálatok nyilvános árlejtésen biztosítottak.

Az árlejtés 1904. november 31-án szerdán délelőtt 9 órákor a helyszínen fog megtartatni.

Csongrád, 1904. nov. 26-án.

Kovács Elemér,
jegyző.

Jorgó János

órák: gyári raktár: Wien III/4
Rennweg Nr. 75.B.

Levelézőlap elegendő hogy gazdagon illusztrált árjegyzékemet ingyen és bérmentve megkaphassa, olesó bevásárlás céljából. Az üzleti eljárás szigoruan tisztességes, rászédés teljesen kizárva.

Órajavitási műhely

Mindenmü zsebóra új rugó behelyezése 40 kF. Minden vásárolt vagy javított óráért kezességgel vállalok. Kivonató a nagy árjegyzékéből;

7787. sz. legolcsobb, legjobb strapacóra

nickel tokban 36 órai járással 2.20

8039. sz. valódi ezüst páncéllánc 15 gr. „1.—

7858. sz. ezüst remontoir dupla fedelű „5.—

8989. sz. ingaóra ütőművel, 2 súlyal

130 cm. magas . . . . . „11.50

7939. sz. jó ébresztő óra . . . . . „1.20

Sziveskedjék nevemre és házszámomra pontosan figyelni.

Teljesen ártalmatlan arcszépítő szer a „Kamilla krém.”
Balkányi Imre és Morsányi Lajos által készített.
Hatása bámulatos. Ára 1 korona. Kapható kizárólag a készítőnél.

A Pesti Napló karácsonyi ajándéka.

A VÖRÖSMARTY ALBUM

A Pesti Napló, amely eddigelé az *Ember tragédiáját*, *Arany János balladáit* Zichy Mihály illusztrációival, Katona József *Bánk bánját*, a *Himfy-Albumot*, a *Költők-Albumát*, tavaly a remek kivitelű *Zichy-Albumot*, tsb. adta olvasóinak a könyvpiacra általános felhívást keltő kiállításban, az idén eddigi kiadványait felülmúló fénytel és pompával, *aranyrészon kemény kötésben a*

Vörösmarty-Albumot

ogya olvasóinak karácsonyijajándéka adni.

A *Vörösmarty-Album*, a *Zichy-Album*nak is díszesebb kiállításban nagy kvart alakban fog megjelenni. Magában foglalja a költő életrajzát. *Csongor és Tündét*, *Vörösmarty*nak e kedves drámai költeményét, a *Szózatot*, a *Vén cigányt*, *Szép Ilonkát* és *Vörösmarty*nak legkiválóbb költői alkotásait, kiváló művészek eredeti festményeivel és rajzaival, 20 műmellékletben és számos szövegbe nyomott képpel és illusztrációival. A *Vörösmarty-Album* műmellékleteit a legjelesebb magyar festőművészek készítik. Mindannyiuk élén ott van *Székelly Bertalan*, a legnagyobb magyar történelmi festő, aki a *Toldi* című költeményt illusztrálja. Kortársa és barátja *Madarász Viktor*, a *Salamon* című költeményhez készít festményt. A két nagy történelmi festőhöz a következő elsőrendű magyar művészek sorakoznak: *Bihari Sándor*, *Fényes Adolf*, *Ferenczy Károly*, *Kéméndy Jenő*, *Kernstock Károly*, *Krenner (Tardos) V.*, *Magyar Mannheimer Gusztáv*, *Nagy Sándor*, *Radóné Hirsch Nellé*. Ezenkívül számos kisebb illusztráció díszíti majd a *Vörösmarty-Albumot*, amelyek egész sor kiváló magyar festő művészetét fogják a *Vörösmarty-Album* keretében bemutatni. A valóban remek kivitelű műtárgyaknak egy része gyönyörű színyomással lesz, amilyen addig alig jelent meg magyar díszműben. A *Vörösmarty-Albumot* megszerezhetik mindazok, akik a Pesti Naplóra.

1. Egyszerre egy *egész évre* előfizetnek,
2. akik *félévre* fizetnek elő és kötelezettséget vállalnak, hogy egy további félévén át előfizetőink lesznek,
3. akik egy *negyedévre* fizetnek elő és további háromnegyed éven át való előfizetésre kötelezettséget vállalnak, azok a második évnegyedre szóló előfizetés beszállgatása után kapják meg a *Vörösmarty-Albumot*,
4. akik *havonta* fizetnek elő és egy egész évi előfizetésre kötelezettséget vállalnak, azok a hatodik havi előfizetés beküldése után fogják megkapni a *Vörösmarty-Albumot*.

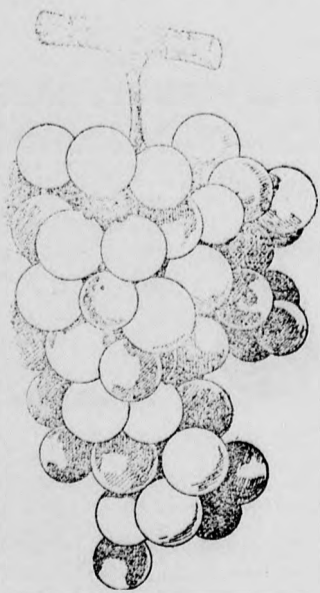
Azon új előfizetőink, akik a Zichy Mihály albumot, az 1903. évre szóló előfizetés alapján, mint előlegezett ajándékot bírták, azok a *Vörösmarty Mihály* albumot csak úgy kapják meg, ha *egy további egész évre* előfizetnek, illetve ha jelen négy pontban felsorolt előfizetési feltételek egyikének eleget tesznek.

A Pesti Napló előfizetési ára: Egész évre 28 kor. félévre 14 kor.; negyedévre 7 kor.; egy hónapra 2 kor. 40 fillér. Előfizetési minden hó 1-től és 15-től lehet.

A „Pesti Napló“ kiadóhivatala.

„Milleniumtelep“ Nagyösz.

Legelősebb árak!

Legelősebb árak!

Szép és tartós szőlője

csak annak lesz, aki ingyen kéri Magyarországon legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét, a mely szőlőiskola állami segélyvel és állami felügyelet mellett létesült.

GŐZCÉPTŐ KÉSZLETEK
KEDVEZŐ FELTÉTELEK MELLETT
OSZTÁLYI ÜZLETEK IS KÖTTETNEK

AGRARIA

A STAB. OSZTR. MAGYAR
ÁLLAMVASUT-TÁRSASÁG
RESZKÖZMÉRŐGAZDASÁGI GÉPGYÁRÁNAK
VEZÉRÜGYNÖKSÉGE.

MICHELSON GÉPGYÁR
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
GAZDASÁGI GÉPOSZTÁLYÁNAK
VEZÉRÜGYNÖKSÉGE.

AZ
„AGRARIA”
HAZÁNKBAN AZ EGYEDÜLI IPARTERJESZTŐ VALLALAT,
MELY KIZÁRÓLAG MAGYAR GYÁRTMÁNYOKAT HOZ
FORGALOMBA.

A VESZPRÉM VÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET
KIÁLLITÁSÁN BEMUTATOTT
NYILVÁNOS SZÁNTÁSERT
NAGY ARANY ÉREMMEL ÉS DÍSZ-
OKLEVÉLLEL KITÜNTETVE.

PÁROS SORU VETŐGÉPEINK
TULSZÁRNYALTAK AZ IDEGEN
GYÁRTMÁNYOKAT
ARANY ÉREMMEL KITÜNTETVE
MINDEN TALAJHOZ MEGFELELŐ VETÉSI
UTASÍTÁS = JUTÁNYOS ÁRAK =

ÁRJEGYZÉKÜNK
MINDEN GAZDÁNAK FONTOS
TANÁCSADÓ ÉS KIVÁNYTAR
MENTESEN NÜLDETVE!

SÜRGÖNY VAGY LEVÉLCZÍM:
„AGRARIA”
BUDAPEST.

Csodás és biztos hatású arc tisztító és szépítőszerek,
melyek nemcsak hazánkban, hanem az egész világon közkedveltségnek örvendenek a

KRIEGNER-FÉLE

Akácia- Crème 2 K
Poudre 1 K
Szappan 1 K

Pár nap eltávolít sepleőt, májfoltot, mitesszert, stb. Biztos, hogy nem ártalmas,
hanem fiatalítja, szépíti az arcot. Kapható a

„KORONA, GYÓGYSZERTÁRBAN“ BUDAPEST,
VIII. KALVIN-TÉR. (BAROSS-UTCA SAROK.)

Postai szétküldés naponta.

Köhögésben szenvedők
próbálják a csillapító és kellemes ízű
KAISER-féle
mell-benbent.

2740 közjegyzői okirat,
amely arról tanús-
kodik, hogy biztos
gyógyulása a kö-
högés, rekedtség, hurut és el-
nyálkásodásnak.

Amit helyette kínálnak utasítsuk vissza.
Egy csomag ára 20 és 40 fillér.
Kapható Ungváry József és Wiesner Lajos
gyógyszerészeknél Csongrádon.

Ne vegyen senki
HANGSZERT,
míg

Reményi Mihály
mű-hangszerész

egujabb képes árjegyzé-
két át nem olvasta, mely ingyen és
bérmentve küldetik

Budapestről

Király-utca 44/l. sz.